

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 59551-05-18

23 יוני 2020

לפני:

כב' השופטת שרה ברוינר ישרזדה – סגנית נשיא

התובע

ע"י ב"כ: עו"ד שושנה בורשטיין

הנתבע

המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ: עו"ד הלנה מארק

פסק דין

חישוב דמי הלידה של התובעת הוא הסוגיה הדורשת הכרעה בהליך זה.

הרקע העובדתי והמחלוקת

1. התובעת, אשת שווק, קיבלה שכר ששולם על בסיס שכר + עמלות.
2. התובעת מועסקת ע"י חברה בשם [REDACTED] שהיא חברה הקשורה לחברה אמריקאית. שכרה של התובעת משולם לאחר אישור של מנהל החברה האמריקאית (להלן: ארנון) לתשלום.
3. בין התובעת [REDACTED] נכרת הסכם בשנת 2009 אשר ביחס לתשלום העמלות נקבע בו כך:
4. כעולה מעדות התובעת, לא נערך הסכם עדכני יותר, עם זאת שעור השכר שלה (ואף חלקיות המשרה) השתנו מעת לעת כשהדברים באו לידי ביטוי בתחלופת מיילים שלא צורפה.
5. התובעת הבהירה את לוחות הזמנים לתשלום העמלות ברגיל כך (עמ' 5):
 ת. זה תלוי מתי הלקוח משלם על הפרויקט וזה לא בידנו, אבל בד"כ משלמים מתי שמקבלים את החשבונית. הלקוח צריך לשלם לחברה תוך שישים יום ויש מקרים שהם לא משלמים בזמן, זה קורה לפעמים אבל זה לא הנורמה, מתי שהחברה שלנו מקבלת תשלום אז אחרי שלושים יום אני אמורה לקבל ויש מקרים שתוך שישים יום. כעובדת בחברה הזו הרבה שנים אני לא לחוצה על כל יום מתי קיבלו בדיוק כי אני סומכת ורואה שאני יכולה לסמוך על החברה. יש מקרים שהלקוח משלם קצת יותר מאוחר...

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 59551-05-18

- 1 .6. התובעת ילדה תאומים ביום 7.10.16 ויצאה לחופשת לידה ממנה שבה בחודש מאי 2017.
- 2 .7. אין חולק כי בשכר חודש 9/16 קבלה התובעת עמלות בשעור של כ \$ 13,000. (כ50 אש"ח- להלן-
3 **התשלום שבמחלוקת**). בחודש אוגוסט 2016 קבלה התובעת עמלה של מאות ₪ בודדות ואילו בחודש
4 7/16 קבלה עמלה של כ 12,000 ₪.
- 5 .8. בעת עריכת תחשיב דמי הלידה של התובע קבע הנתבע כי עמלות 3 החודשים הללו יחושבו כ"תשלום
6 נוסף" -היינו על יסוד פריסת העמלות ששולמה בחודשים יולי וספטמבר 2016 על פני 12 חודשים
7 "לאחור" זאת בהתאם לסמכותו על פי הוראות סעיף 298(א) לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב)
8 התשנ"ה- 1995 (להלן: **החוק**)
- 9 .9. המחלוקת שבין הצדדים נוגעת לאופן חישוב דמי הלידה שלה, בפן הנוגע לרכיב העמלות.
10 התובעת טוענת כי שולמו לה עמלות בשיעורים משתנים מחודש לחודש וזאת כנובע ממספר גורמים
11 ובכללם, מועד סיום הפרויקט בגינו זכאית לעמלה, מועד התשלום לחברה בארה"ב ומועד הגעת
12 הוראת התשלום של חלקה. התובעת ציינה כי בלידות קודמות, לשם קבלת דמי הלידה נדרשה להגיש
13 תביעה להפרשים נוכח קבלת עמלות בתקופת החל"ד בגין עבודות שבצעה בטרם יצאה אליהן, מה
14 שהכביד עליה ועל מעסיקתה. משכך, הפעם, בקשה ממעסיקה כי יסדיר כראוי כל תשלום העמלות
15 להן זכאית בטרם היציאה לחל"ד באופן שייתר את הצורך בתביעת הפרשים. בכך יש כדי להסביר את
16 הפער בסכומים ועל כן עסקינן בשכר הרגיל.
17 הנתבע טוען כי שכרה (עמלות) של התובעת בחודשים יולי וספטמבר 2016 אינו בגדר שכרה הרגיל
18 בהתאם להוראות סעיף 54 לחוק אלא חריג ששולם בגדר מקדמות ועל כן ראוי לראותו בגדר "תשלום
19 נוסף".
20
21

דיון והכרעה

- 22 .10. בטרם נבחן הטענות המשפטיות שבפי הצדדים נקדים ונתייחס למסכת העובדתית שעלתה מעדותה
23 של התובעת כדלקמן:
- 24 א. כעולה מנוסח הסכם העבודה שהובא מעלה- תנאי לתשלום העמלות הוא חיוב הלקוח **וגביה בפועל**
25 של התמורה בגין השירות ע"י החברה האמריקאית.
- 26 ב. אליבא דעדות התובעת בפתח דבריה עליה חזרה פעמים רבות (ר' כדוג' בעמ' 6 ש' 12-19), כשבקשה
27 "לחסוך" את סוגיית ההפרשים, הגיעה להסכמה עם [REDACTED] לפיה כל סכום שנגבה בפועל ע"י החברה
28 האמריקאית עד חודש 9/16, תועבר אליה העמלה בגינו, זאת גם אם באופן ההתנהלות הרגיל, הזמן
29 הדורש להעברת התשלום מהחברה האמריקאית [REDACTED] ולאחר מכן תשלום העמלה, ארוך יותר-
30 כך שהיה משולם לאחר מכן.
31 אלא שבהמשך עדותה ונוכח הנתונים שעלו מנספחי תצהירה עצמם, חזרה בה מגרסתה זו ולמעשה
32 הובהר כי התשלום שבמחלוקת נובע כולו מהקדמת תשלומים עבור פרויקטים שהשלמתם נעשתה
33 בשלושת החודשים שלפני הלידה, וזאת אף אם כלל לא שולם דבר בגינם לחברה האמריקאית או
34 [REDACTED] (ר' גרסתה ברישת עמ' 11).
- 35 .11. עוד הובהר כי בפועל כעולה מהטבלא בעמ' 36 לנספחי תצהיר התובעת, טבלא שנערכה על ידי גורמים
36 עלומים אצל המעסיק והתובעת לדבריה השלימה אותה, והכוללת נתונים שפרוש חלקם לא הובהר עד

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 59551-05-18

- 1 הסוף (להלן: **הטבלא**) -במשך תקופת הזכאות לדמי לידה, הגיעו בפועל תשלומי לקוחות בגין
2 פרויקטים שבצעה התובעת בטרם הלידה, בסך של כ \$ 11,000 בלבד.
- 3 12. בטרם נעמוד על המחלוקת המשפטית נציין כי לא שוכנענו כי התשלום שקבלה התובעת בחודש 7/16
4 היה תשלום חריג בהיקפו. עיון בתלושי השכר שצרפה מעלה כי תשלומים בהיקפים דומים ואף
5 למעלה מכך בוצעו במהלך השנים. ר' כדוגמא תלושי 1/16 ו-9/10/15. **אם כן, יש לראות בשכר חודש**
6 **7/16 על רכיב העמלות שבו בגדר "השכר הרגיל" - ולא כ"תשלום נוסף".**
- 7 13. אשר לתשלום שבמחלוקת –סכום זה חריג עובדתית מסכומי העמלות שקיבלה התובעת ברגיל (גם
8 בהשוואה לגבוהים שביניהם). לא זו אף זו, עלה מתוך עדות התובעת בבירור כי נעשתה פעולה לא
9 שגרתית וחרیגה על מנת לאפשר קבלת התשלום שבמחלוקת כבר בחודש ספטמבר ומכאן בהכרח
10 שכשלעצמו אינו בגדר השכר הרגיל.
- 11 14. ודוק, תשלומי עמלות כשלעצמם הם בגדר השכר הרגיל (עב"ל 543-09 פלונית- המל"ל(לא פורסם)).
12 כמו כן, גם ה"הפרשים" שהתובעת היתה יכולה לקבל ברגיל במהלך חודשי החל"ד בגין עבודתה
13 שקדמה לחל"ד, מהווים חלק מהשכר הרגיל בהתאם לתקנה 4 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום
14 ופטור מדמי ביטוח) התשנ"ה-1995.
- 15 15. אלא שהובהר שלפי מנגנון התשלום הנוהג אצל [REDACTED] ועליו העידה התובעת, לא כל הסכום
16 שבמחלוקת נכנס בגדר העמלות הרגילות שהיו צריכות להשתלם בחודש ספטמבר עצמו או בחודשי
17 החל"ד, בשל העבודה שקדמה לחל"ד. זאת, כיוון שהובהר שחלק מהכספים כלל לא שולמו למעסיק
18 אלא בתוך תקופת הזכאות לדמי לידה וכאמור לעיל, התובעת הסבירה כי התשלום השוטף אליה
19 נעשה ברגיל בתוך 30 יום לאחר התשלום למעסיק. חלק אחר של הכספים אף לא שולם כלל גם לא
20 לחברה האמריקאית, במהלך חופשת הלידה ועל כן, על פי הסכם העבודה, התובעת כלל לא היתה
21 זכאית לקבלם גם לא אז, וודאי שלא קודם ליציאה לחל"ד. אם כן, רק חלק מהסכומים הכלולים
22 בתשלום שבמחלוקת הם בגדר "הפרשים".
- 23 16. הנתבע בחר לראות את כלל התשלום שבמחלוקת כ"תשלום נוסף" ועל כן לחלקו על פני 12 חודשים
24 (ר' עב"ל 205/99 לייטנר- המל"ל (4.8.1999)). זוהי אפשרות שיש בה כדי ליתן ביטוי מה לשיעור העליה
25 בשכר ואולם בוודאי אין בו משום שיקוף נכון של מצב הדברים באשר לעמלות להן היתה זכאית
26 התובעת דכאן בפועל בחודש 9/16 עצמו ובחודשי חופשת הלידה בתשלום (שלו היתה מוגשת בגינם
27 תביעה להפרשים, יש להניח כי שיעורם היה גדול יותר). יותר מכך, יש בכך משום ערבוב מין בשאינו
28 מינו- שהרי תשלום עמלות להן היתה זכאית בפועל היה צריך להחשב בגדר שכר רגיל, ואילו תשלום
29 מקדמות עבור עמלות שכלל לא הגיעו לתובעת בתקופת 3 החודשים והחל"ד כלל לא היה צריך להלקח
30 בחשבון. עם זאת ודאי שלכל המבולקה אחראית התובעת שדאגה בפועל לקבל גם "הפרשים" וגם
31 "מקדמות" בצוותא חדא ובטרם הלידה.
- 32 17. התובעת מאידך, טענה בסכומיה כי לכל הפחות יש ליתן משקל לאותם כ-11,000 ₪ שעל פי הטבלא
33 הני"ל, התקבלו במהלך החל"ד שכן הם משקפים בפועל הכנסות שהגיעו לתובעת. למעשה היא מבקשת
34 בדיעבד כי יערך תחשיב הפרשים שנתקבלו במהלך תקופת החל"ד ושיש ליחסם לשכר הרגיל.
- 35 18. לכאורה היה מקום להורות לתובעת להגיש לנתבע מחדש את תחשיב ההפרשים במתכונת שבה היתה
36 צריכה לפעול לכתחילה. עם זאת, יש להתחשב בזמן הרב שחלף מאז הלידה ועל כן בכרוך באיסוף

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 59551-05-18

1 הנתונים בקשר לכך. כיון שניתן לגזור נתונים רלבנטיים מתוך הראיות שלפני כדלהלן ונוכח הגדרת
2 הפלוגתא בהליך זה- מצאתי לקבוע כדלקמן: האמנתי לתובעת כי את השלמות הטבלא ערכה על יסוד
3 נתונים שקבלה מהנהלת החשבונות. כמו כן העידה כי העמודה בטבלא העוסקת ב"תאריך תשלום
4 בפועל" משמעה תאריך התשלום למעסיק (עמ' 9 ש' 6) ונוכח עדותה כדלעיל כי נדרשים לפחות 30 יום
5 בין בצוע תשלום למעסיק להגעת כספים אליה, יש להוסיף 30 יום נוספים לתאריך הנקוב בטבלא
6 ביחס לביצוע התשלום בפועל למעסיק על מנת להגיע לנתון האמתי בדבר המועד שבו היתה התובעת
7 צריכה לקבל את התשלום לו לא היה מבוצע צעד של "מקדמות" כפי שבוצע בפועל. בנסיבות אלה
8 ובהתחשב בכך שחופשת הלידה בתשלום דמי לידה הסתיימה ביום 3.2.17 (3+14 שבועות) **הרי שכל**
9 **מה ששולם בפועל על פי הטבלא עד ליום 4.1.17 צריך להכנס בגדר "הפרשים" ולחשבו כחלק**
10 **מהשכר הרגיל.**
11
12

סוף דבר

13 דמי הלידה (ברכיב העמלות) שלהם זכאית התובעת צריכים להיות מחושבים גם על בסיס עמלה
14 ששולמה בחודש 7/16- כעולה מתלוש השכר לאותו חודש. (מאליו יובן שכך גם לגבי חודש 8/16.
15 מן העמלות ששולמו לתובעת בחודש 9/16 (וככל ששולמו נוספות גם במהלך החל"ד בתשלום) יש
16 להתעלם וחלף כך להביא בחשבון "השכר הרגיל" את כל מה שמצוין בעמודת "תאריך תשלום
17 בפועל" בטבלא עמ' 36 לנספחי תצהיר התובעת, שתאריכו עד ה-4.1.17 (ועד בכלל)
18
19

20 בנסיבות הענין לא מצאתי מקום לעשות צו להוצאות
21
22

23 **ניתן היום, א' תמוז תש"פ, (23 יוני 2020), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.**
24

25 שרה ברוינר ישראל, שופטת, סגנית הנשיא
26
27
28
29
30
31